Η αποφυγή της κατάκρισης (Άγιος Αναστάσιος Σιναΐτης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 12 Μαΐου, 2016

Ερώτηση: Με ποιον τρόπο θα μπορέσουμε να μην κρίνουμε αυτόν που αμαρτάνει φανερά;

Απάντηση: Αν θυμόμαστε τον Κύριο που έλεγε: «*Μην κρίνετε, για να μην κριθείτε· μην καταδικάζετε, για να μην καταδικαστείτε*» (Λουκ. 6:37) και τον απόστολο που συμβούλευε: «*Όποιος νομίζει ότι στέκεται καλά στα πόδια του, ας προσέχει να μην πέσει*» (Α' Κορ. 10:12), και που επίσης έλεγε: «*Εσύ που κρίνεις τον άλλο, καταδικάζεις τον ίδιο τον εαυτό σου*» (Ρωμ. 2:1). Γιατί τα μυστικά του ανθρώπου κανείς δεν τα ξέρει, παρά μόνο το πνεύμα που κατοικεί μέσα του (Α' Κορ. 2:11), σύμφωνα με τα λόγια του Σωτήρα μας.

Πολλές φορές δηλαδή πολλοί, ενώ αμάρτησαν μπροστά στους ανθρώπους, στη συνέχεια, χωρίς να φαίνονται, προσευχήθηκαν με μετάνοια στον Θεό και πήραν τη συγχώρηση, και έπειτα ευαρέστησαν σε αυτόν και έλαβαν Πνεύμα άγιο. Αυτοί λοιπόν, που εμείς τους θεωρούμε αμαρτωλούς, για τον Θεό είναι δικαιωμένοι, ενώ εμείς είδαμε την αμαρτία, αλλά δεν μάθαμε τα καλά έργα που έκαναν κρυφά. Γι' αυτό δεν πρέπει να κατακρίνουμε κανέναν, ακόμη και αν με τα ίδια μας τα μάτια τον δούμε να αμαρτάνει. Γιατί δέκα βήματα να απομακρυνθεί από εμάς αυτός που αμάρτησε, δεν ξέρουμε τι έκανε κρυφά αυτός και τι έκανε με αυτόν ο Θεός.

Ο Ιούδας ο προδότης με το χάραμα της Πέμπτης ήταν μαζί με τον Χριστό και τους μαθητές, ενώ ο ληστής με τους κακούργους και φονιάδες· όταν όμως ήρθε η Παρασκευή, ο Ιούδας πήγε στο σκότος το εξώτερο, ενώ ο ληστής κατοίκησε στον παράδεισο μαζί με τον Χριστό. **Επειδή, λοιπόν, γίνονται τέτοιες αιφνίδιες μεταβολές, είναι καλό να μην κρίνουμε άνθρωπο, ωσότου έρθει ο Χριστός που ξέρει καλά τις σκέψεις των ανθρώπων και φέρνει στο φως τα κρυφά των καρδιών**. Γιατί όλη την εξουσία του Κριτή ο Πατέρας την έδωσε στον Υιό (Ιω. 5:22)· επομένως, **όποιος κρίνει τον άλλο, δηλαδή τον συνάνθρωπο, αρπάζει το αξίωμα του κριτή, και ένας τέτοιος είναι αντίχριστος**.

Εξάλλου, **είναι μερικοί που παίρνουν τη συγχώρηση των αμαρτιών τους δια μέσου ποικίλων πειρασμών που εμείς δεν γνωρίζουμε, ενώ άλλοι καθαρίζονται με σωματική ασθένεια και μακροχρόνια αρρώστια** . Γιατί λέει

ο ψαλμωδός: «*Πολλές παιδαγωγικές δοκιμασίες μου έστειλε ο Κύριος, στον θάνατο όμως δεν με παρέδωσε*» (Ψαλμ. 117:18)· και ο απόστολος λέει: «*Όταν ο Κύριος μας τιμωρεί, μας διαπαιδαγωγεί, έτσι ώστε να μην καταδικαστούμε μαζί με τον κόσμο*» (Α' Κορ. 11:32). Αυτό ακριβώς έκανε και με τον πόρνο: έδωσε εντολή να παραδώσουν αυτόν τον άνθρωπο στον σατανά για τον σωματικό του αφανισμό, έτσι ώστε να σωθεί το πνεύμα του την ημέρα της κρίσεως (Α' Κορ. 5:5). Από αυτό μαθαίνουμε ότι και οι δαιμονισμένοι, αν υπομένουν ευχαριστώντας τον Θεό, σώζονται με αυτή την παιδαγωγική τιμωρία.

Άλλοι πάλι και σε αυτή τη θανατηφόρα αρρώστιά τους εξιλέωσαν με θερμά δάκρυα τον Θεό και βρήκαν έλεος, όπως ο βασιλιάς Εζεκίας (Β' Παρ. 32:24). Άλλοι έκαναν κρυφά συμφωνία με τον Θεό και του έδωσαν τον λόγο τους να μετανοήσουν, και φεύγοντας σε λίγες μέρες από τη ζωή σώθηκαν. Γιατί **σε όποια κατάσταση θα βρεθεί ο άνθρωπος, σύμφωνα με αυτήν θα κριθεί, είτε είναι καλή είτε κακή**, όπως δήλωσε ο Θεός με τον προφήτη Ιεζεκιήλ: «*Αν ένας άνθρωπος κάνει όλες τις ανομίες αλλά στραφεί και κάνει το σωστό, δεν θα θυμηθώ τις ανομίες του· όπως θα τον βρω, έτσι και θα τον κρίνω*» (Ιεζ. 33:19-20).

Ακόμη, είναι μερικοί που **πέτυχαν τη συγχώρηση των αμαρτιών τους χάρη σε ενάρετους ανθρώπους,** γιατί ο Κύριος εκπληρώνει το θέλημα εκείνων που τον φοβούνται (Ψαλμ. 144:19). Μαρτυρας γι' αυτό είναι η αγία Γραφή. Ο Ααρών, για παράδειγμα, με τις προσευχές του Μωυσή συγχωρήθηκε (Εξ. 32:30-32), όταν έκανε το χρυσό μοσχάρι για τους Ισραηλίτες στο Χωρήβ· το ίδιο και η αδελφή του Μαριάμ, καθαρίστηκε από τη λέπρα, όταν ο Μωυσής παρακάλεσε για χάρη της τον Θεό (Αριθ. 12:13-15). Αλλά και ο Ναβουχοδονόσορ βρήκε έλεος από τον Θεό με τις προσευχές του προφήτη Δανιήλ.

Πολλές φορές, επίσης, και **οι άγιοι άγγελοι**, καθώς είναι πιστοί υπηρέτες του Θεού και έχουν προς αυτόν πολλή παρρησία, επειδή ποτέ δεν σφάλλουν απέναντί του, τυχαίνει να του ζητήσουν ο ένας τη σωτηρία του τάδε ανθρώπου, ο άλλος του άλλου. Και ο Θεός, που νύχτα μέρα λατρεύεται και ευαρεστείται από αυτούς, κάνει αυτά που του ζητούν, όπως ακριβώς και οι επίγειοι βασιλιάδες καμιά φορά, για χάρη πιστών φίλων τους που τους παρακαλούν, χαρίζουν τη ζωή σε ανθρώπους άξιους για θάνατο. Γιατί **οι άγιοι άγγελοι αγαπούν πολύ τους ανθρώπους και μας συμπαθούν, επειδή μέσω της ανθρώπινης σάρκας αξιώθηκαν να δουν τον Θεό Λογο, όπως επιθυμούσαν να τον δουν από την αρχή της δημιουργίας**.

Αυτό το επιβεβαιώνουν οι κορυφαίοι απόστολοι Πέτρος και Παύλος. Ο Πέτρος συγκεκριμένα λέει ότι ο Θεός μας χάρισε αγαθά, επάνω στα οποία οι άγγελοι επιθυμούν να σκύψουν (Α' Πετρ. 1:12)· δηλαδή να δουν τον Θεό τόσο φανερά, όσο τον είδαμε εμείς, πριν από τους αγγέλους, όταν σαρκώθηκε. Και ο Παύλος, αναφερόμενος στην ανάληψη του Χριστού, διακηρύττει: «*Τώρα ανέβηκε ο Χριστός,*

για να τον δουν οι αρχές και οι εξουσίες δια μέσου της Εκκλησίας» (πρβ. Εφ. 3:10). Αυτή είναι η αιτία που αγαπούν πολύ τους ανθρώπους οι άγιοι άγγελοι· γι' αυτό και ο Κύριος είπε ότι αυτοί **χαίρονται και γιορτάζουν στον ουρανό για έναν αμαρτωλό που μετανοεί** (Λουκ. 15:10). Γι' αυτό και σε κάθε πιστό, **από τη στιγμή που θα βαπτιστεί, δίνεται από τον Θεό ένας άγγελος ως φύλακας και οδηγός και δάσκαλος**. «*Προσέχετε*», είπε ο Κύριος στους Ιουδαίους, «*μην περιφρονήσετε κανέναν από αυτούς τους μικρούς που πιστεύουν σ' εμένα· γιατί σας βεβαιώνω ότι οι άγγελοί τους βλέπουν συνεχώς το πρόσωπο του επουράνιου Πατέρα μου*» (Ματθ. 18:10).

Ο άγγελος λοιπόν που δόθηκε στον άνθρωπο για να τον φυλάγει, αν βρει τον άνθρωπο, τον οποίο ανέλαβε, να αγαπά το καλό και να βιάζει όσο μπορεί τον εαυτό του να το κάνει, τον βοηθά, παρακαλώντας για χάρη του τον φιλάνθρωπο Θεό και ζητώντας του να του χαρίσει τη σωτηρία και τη συγχώρηση των αμαρτιών. Και ο Θεός ικανοποιεί το αίτημά του. Αν δηλαδή πολλές φορές άνθρωποι ενάρετοι, όπως είπα, ζήτησαν από τον Θεό και έσωσαν αμαρτωλούς, πόσο περισσότερο το μπορούν αυτό οι άγιοι άγγελοι;

Επομένως, ας μην κατακρίνουμε άνθρωπο, ακόμη και αν τον δούμε να αμαρτάνει φανερά, αλλά μάλλον **ας τον συμβουλέψουμε με ταπείνωση και ας προσευχηθούμε γι' αυτόν**. Αν όμως όσα είπαμε δεν αρκούν για να πείσουν, ας προσθέσουμε και άλλα.

Πες μου, αγαπητέ· ποιος θα πίστευε, βλέποντας την πόρνη Ραάβ στην Ιεριχώ να αμαρτάνει φανερά, ότι ο Θεός συγχώρησε όλες τις πορνείες της και την αθώωσε, επειδή δέχτηκε τους κατασκόπους των Ισραηλιτών (Ι. Ναυή 6:25· Εβρ. 11:31); Ή ότι ο άρπαγας και άδικος τελώνης, που προσευχήθηκε μαζί με τον Φαρισαίο, με έναν στεναγμό εξευμένισε τον Θεό και γύρισε στο σπίτι του συγχωρημένος (Λουκ. 18:10-14); Ή ότι ο Σαμψών, που αυτοκτόνησε (Κριτ. 16:30), βρίσκεται ανάμεσα στους αγίους, όπως μαρτυρεί ο Παύλος (Εβρ. 11:32); Ή ο Μανασσής, που για πενήντα δύο χρόνια λάτρευε τα είδωλα και έκανε όλο τον ισραηλιτικό λαό να παρανομήσει και να αποστατήσει από τον Θεό, ποιος θα φανταζόταν ότι σε μια ώρα με σύντομη προσευχή πήρε τη συγχώρηση, όπως διηγείται η Γραφή (Β' Παρ. 33:9-13); Γιατί όταν κλείστηκε από τον βασιλιά των Ασσυρίων σε ένα χάλκινο ομοίωμα ζώου, προσευχήθηκε εκεί μέσα στον Θεό με τη γνωστή προσευχή του, οπότε με θεία δύναμη έσπασε το χάλκινο ζώο και ένας άγγελος του Θεού τον πήγε στην Ιερουσαλήμ, όπως διηγούνται οι ιστοριογράφοι, και έζησε στο εξής με μετάνοια.

Και για να αφήσω τα παλιά, **θα ξαναθυμηθώ τον άγιο ληστή επάνω στον σταυρό και θα κλείσω τον λόγο. Άραγε, αν το μυστήριο που συντελέστηκε σε αυτόν είχε γίνει κρυφά, θα πίστευε κανένας άνθρωπος επάνω στη γη ότι εκείνος ο σιχαμερός, που λήστεψε πολλούς και σκότωσε μικρούς και**

μεγάλους, καλούς και κακούς, και δίδαξε και σε άλλους την παρανομία της ληστείας, σώθηκε στο τέλος της ζωής του με έναν λόγο του και κατοίκησε στον παράδεισο πρώτος από όλους;

Όλα αυτά δεν τα ανέφερα μακρηγορώντας άσκοπα, αλλά επειδή γνωρίζω ότι **η γλώσσα των πολλών είναι πιο κοφτερή από κάθε δίκοπο μαχαίρι στο να κατακρίνουν τα ξένα σφάλματα. Αυτοί, και χιλιάδες καλά να δουν σε έναν άνθρωπο, αν δουν σε αυτόν και κάποιο ανθρώπινο ελάττωμα –γιατί κανένας δεν είναι αναμάρτητος, παρά μόνο ο Θεός–, αφήνουν και παραβλέπουν τα μύρια εκείνα καλά του και μόνο εκείνο το μικρό ελάττωμα αναφέρουν συνεχώς και το διαλαλούν και στους άλλους. Σε αυτούς δίκαια θα έρθει η τιμωρία από τον Θεό, γιατί προξενούν βλάβη και απώλεια όχι μόνο στον εαυτό τους, αλλά και στους άλλους.**

(Από το βιβλίο: ΕΥΕΡΓΕΤΙΝΟΣ, τόμος Γ’, Υπόθεση Β’. Εκδόσεις "Το Περιβόλι της Παναγίας", Θεσσαλονίκη 2006)

(Πηγή ηλ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org)